

ICDL Training

آموزش مبانی کامپیوتر
دوره ICDL و کاربر رایانه

مجتمع فنی آینده برتر

فصل اول: پیشینه کامپیوتر، ویژگی‌ها و کاربردهای آن

تاریخچه کامپیوتر

تعریف کامپیوتر

ویژگی‌ها و امتیازات کامپیوتر

علوم کامپیوتر

موارد کاربرد کامپیوتر

خودآزمایی

فصل دوم: ارتباط با کامپیوتر و دستگاه‌های جانبی آن

ارتباط قسمت‌های مختلف کامپیوتر
وظایف واحدهای مختلف کامپیوتر
حافظه اصلی یا اولیه
حافظه جانبی یا ثانویه
واحد پردازنده مرکزی
دستگاه‌های ورودی
دستگاه‌های خروجی

فصل اول

پیشینه کامپیوتر، ویژگی‌ها و کاربردهای آن

مجموعه
فصل
آموزش
برتر

تعریف کامپیوتر: دستگاهی است که از اجزای نوری، الکترونیکی، الکترومکانیکی، پردازنده و حافظه تشکیل شده است

• داده (data): به مجموع مطالبی که وارد کامپیوتر

• می شود داده می گویند که می تواند به صورت عددی، متنی یا ترکیبی از هر دو باشد.

پردازش (process): به کلیه عملیات و فعالیت هایی که بر روی داده های در کامپیوتر انجام می شود که منجر به پیدایش نتایج می شود پردازش می گویند.

اطلاعات (information): به خروجی که بعد از پردازش داده ها تولید می شود اطلاعات می گویند.

• **سخت افزار (Hardware):** به قسمت های فیزیکی و قابل لمس کامپیوتر سخت افزار گویند.

• **نرم افزار (software):** به مجموعه ای از دستورالعمل هایی که عملکرد کامپیوتر را مشخص می کند نرم افزار گویند.

سخت افزار؛

مجموعه‌ای از قطعات و اجزای کامپیوتر که قابل لمس باشند را سخت‌افزار گویند.

نرم افزار؛

به بخش های غیر قابل لمس و غیر فیزیکی کامپیوتر نرم افزار گویند.

مجموعه
فنی آینده برتر

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

انواع کامپیوتر از نظر قدرت پردازش

ابررایانه ها : (super computer)

رایانه های بزرگ : (mainframe computer)

رایانه های کوچک (mini computer)

رایانه های سرویس دهنده (server computer)

رایانه های خیلی کوچک (micro computer)

انواع کامپیوترهای خیلی کوچک (شخصی)

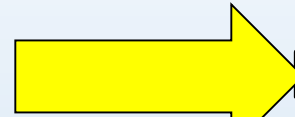
- کامپیوترهای رومیزی (Desktop)
- کامپیوترهای کیفی (notebook، laptop)
- کامپیوترهای دستی (palmtop)
- همکار دیجیتال شخصی (PDA)

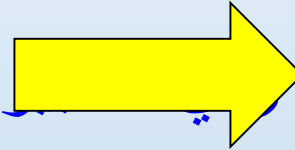
انواع همکار دیجیتال شخصی (PDA) DIGITAL ASSISTANT PERSONAL •

به جای صفحه کلید از قلم
استفاده می کنند.

- تلفن همراه
- تلفن هوشمند
- پخش کننده چند رسانه ای
- دستگاه مدیا پلیر
- پخش کننده خانگی (Blu-ray)

MPUTER R COMPUTE
(محاسبه کرمن) (حسابگر)

رایانه

مجموعه
فنی آینده
برتر

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

انواع همکار دیجیتال شخصی (PDA) DIGITAL ASSISTANT PERSONAL •

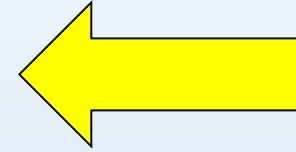
به جای صفحه کلید از قلم
استفاده می کنند.

- تلفن همراه
- تلفن هوشمند
- پخش کننده چند رسانه ای
- دستگاه مدیا پلیر
- پخش کننده خانگی (Blu-ray)

ICDL Training

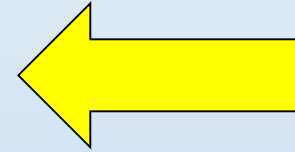

COMPUTER
(حسابگر)

COMPUTE
(محاسبه کردن)

رای - تدبیر

رایانه

مجموعه
فنی
آینده
برتر

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

ویژگی‌ها و
امتیازات کامپیوتر

سرعت

دقت

سخت‌کوشی و خستگی ناپذیری

ظرفیت بالای حافظه و دسترسی سریع
قابلیت انعطاف یا تغییر پذیری

موارد کاربرد کامپیوتر

کامپیوتر در مدارس؛

کامپیوتر به عنوان يك وسیله كمك آموزشی استفاده مي شود.

مقدمه

فصل اول
آشنایی با کامپیوتر

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

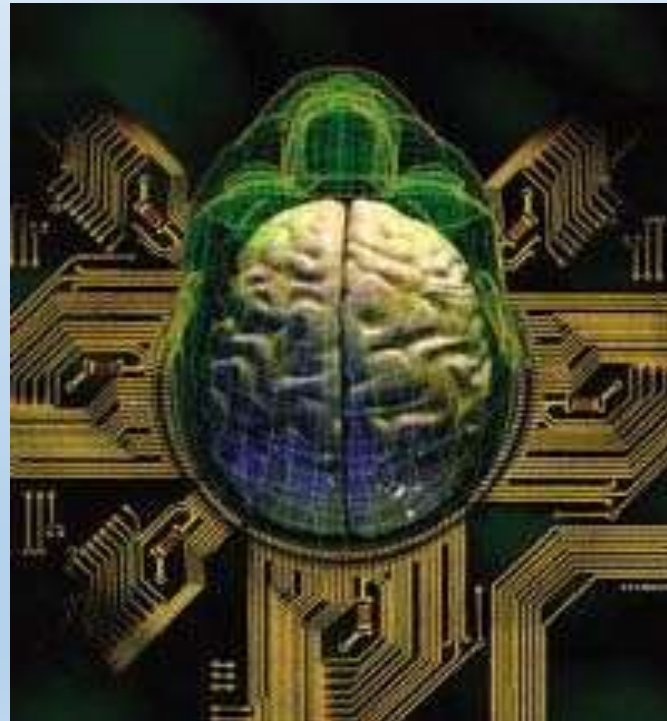

فعال/قطع موسیقی

کامپیوتر در پزشکی؛

روز به روز بیشتر، تخصصی‌تر و وابستگی
بیمارستان‌ها به کامپیوتر در حال افزایش است.

موارد کاربرد کامپیوتر

کامپیوتر در معماری؛

کاربردهای فراوانی دارد انجام محاسبات ضروری طراحی‌های دقیق معماری و... دارند.

معماری

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

مجموعه فنی آینده برتر

واحدهای مختلف کامپیوتر

😊 واحد حافظه

😊 واحد پردازنده مرکزی

😊 دستگاههای ورودی

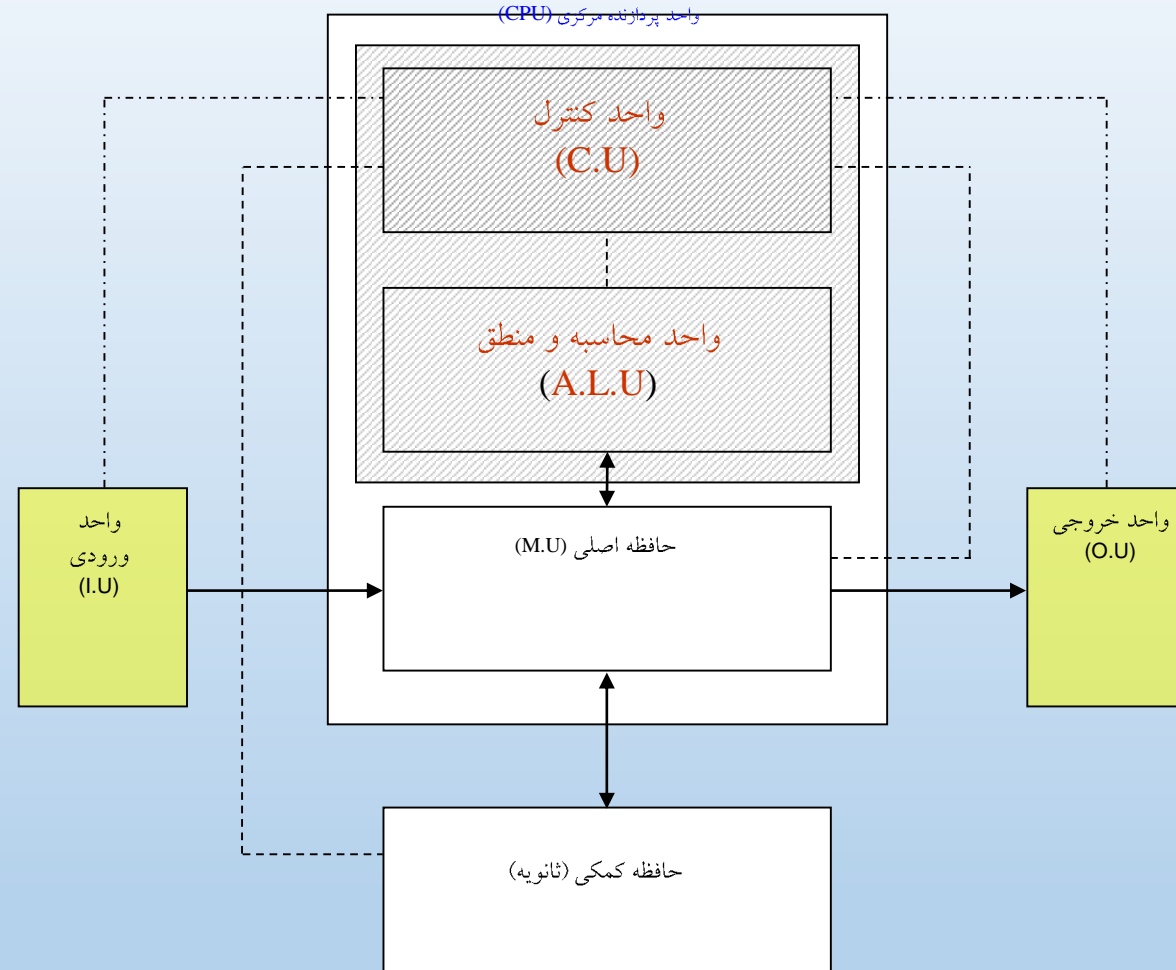
😊 دستگاههای خروجی

اجزای CPU (مغز کامپیوتر)

- واحد حساب و منطق (Alu) : انجام عملیات محاسباتی و منطقی
- واحد کنترل (Cu) : کنترل ، تفسیر و نظارت بر داده ها
- حافظه ثبات (Register) : جهت نگهداری موقت نتایج داده ها
- حافظه پنهان (Cash) : حافظه ای سریع و اصلی برای افزایش کارایی پردازشگر

ارتباط قسمت های مختلف کامپیوتر

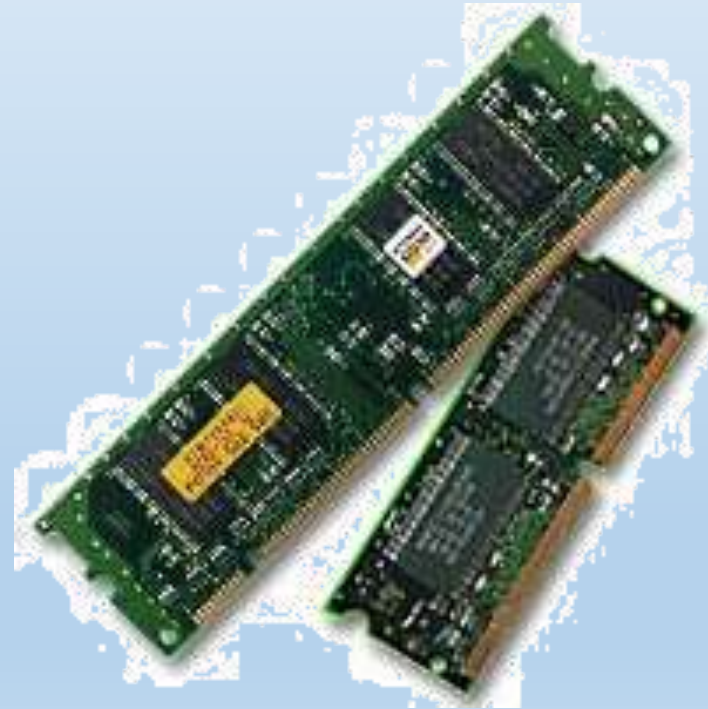

حافظه RAM: (Random access memory)

جهت خواندن و نوشتن اطلاعات استفاده می‌شود.
به آن حافظه فرّار کامپیوتر نیز می‌گویند. با قطع برق اطلاعاتش پاک می‌شود.

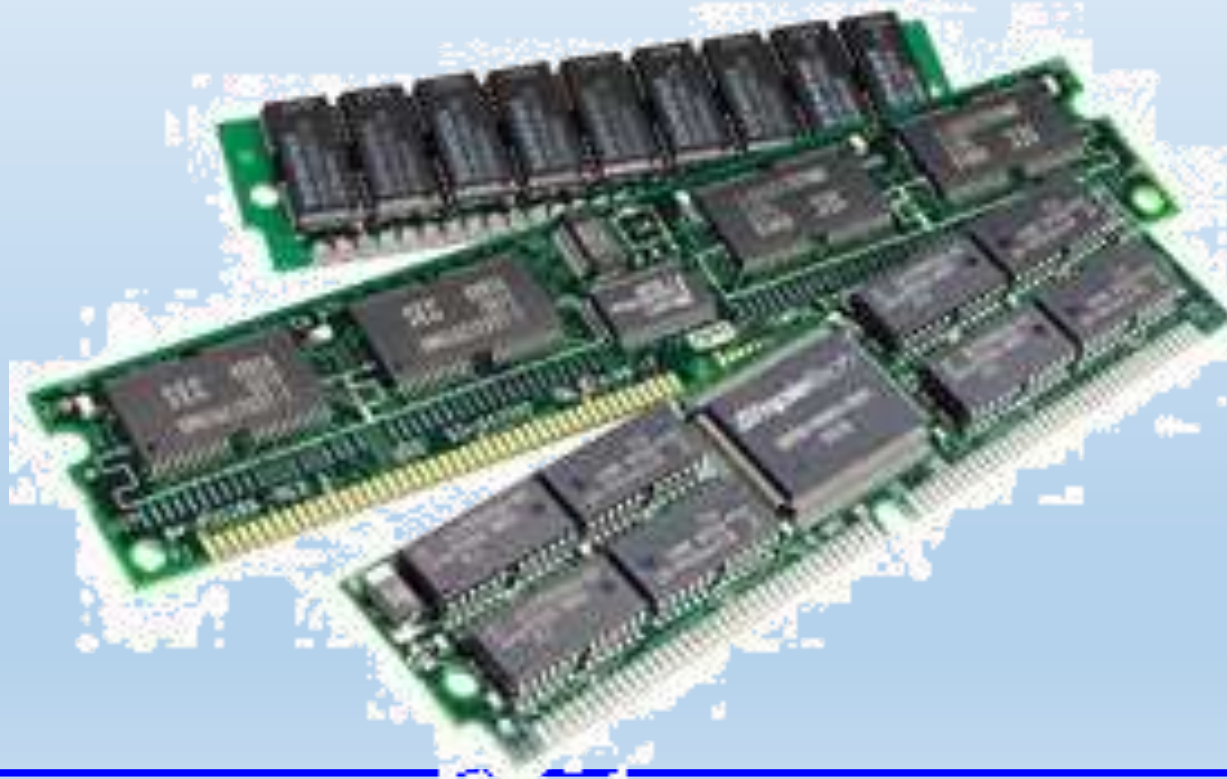
حافظه خواندنی نوشتنی یا
حافظه ناپایدار

ROM حافظه

از جنس نیمه‌رسانا بوده و اطلاعات روی آن فقط قابل خواندن می‌باشد. به آن حافظه غیر فرار کامپیوتر نیز می‌گویند.

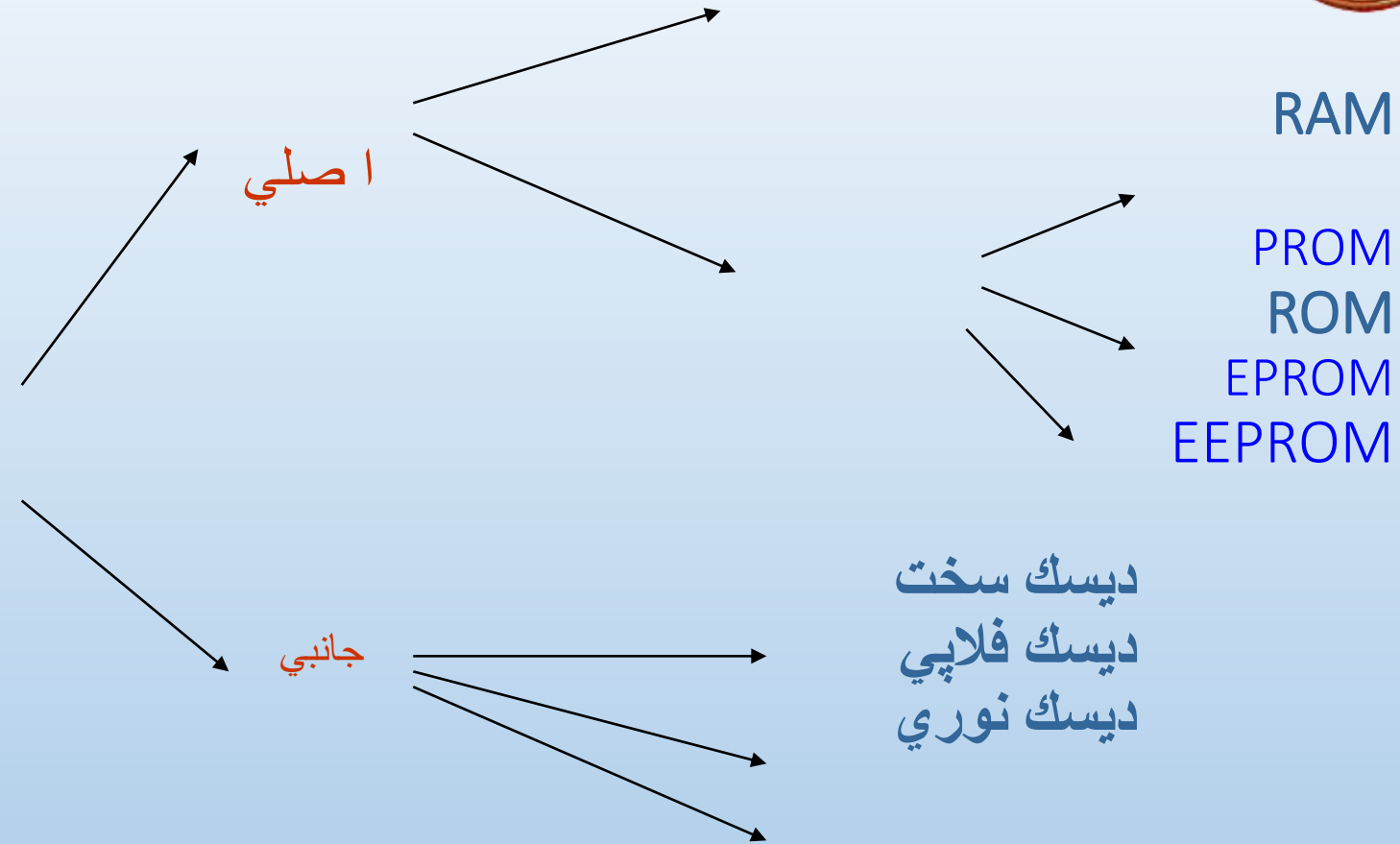

ICDL Training

مجموعه
فنی
آزاد
برتر

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

انواع Rom

- **Rom**: نوشته شده توسط شرکت سازنده
- **PROM**: یک بار قابل نوشتن
- **EPROM**: قابل نوشتن و پاک کردن توسط اشعه ماورابنفش
- **EEPROM**: قابل نوشتن و پاک کردن توسط جریان الکتریکی

برای نگهداری

حافظه جانبی یا ثانویه؛

دائمی اطلاعات و داده‌ها باید از حافظه جانبی استفاده نمود. بایت فضایی لازم برای ذخیره کردن یک کاراکتر می‌باشد.

$$8\text{Bit} = 1\text{Byte}$$

$$2^{10}\text{bit} = 1024\text{Byte} = 1\text{Kb}$$

$$2^{20}\text{bit} = 1024\text{KB} = 1\text{MB}$$

$$2^{30}\text{bit} = 1024\text{MB} = 1\text{GB}$$

$$2^{40}\text{bit} = 1024\text{GB} = 1\text{TB}$$

$$2^{50}\text{bit} = 1024\text{TB} = 1\text{HB}$$

انواع حافظه جانبی (ثانویه)

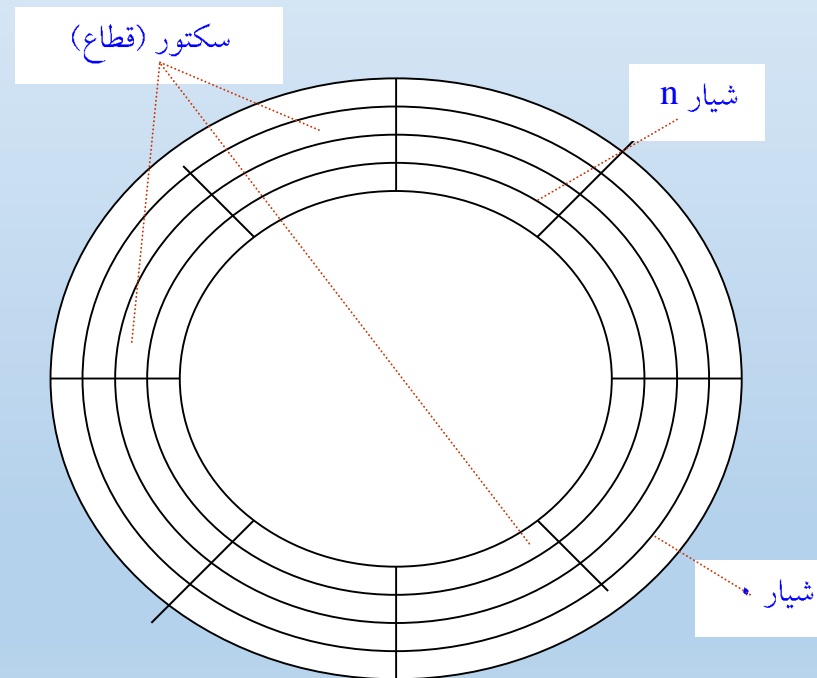
هارد دیسک ها از لحاظ سرعت ،
ظرفیت و طول عمر از دیگر حافظه ها
به دو صورت داخلی و خارجی می
باشند ثانویه بهتر است.

- فلاپی دیسک
- دیسک سخت (Hard disk)
- حافظه فلش
- کارت حافظه (Memory card)
- دیسک فشرده (CD) ، دیسک ویدئویی دیجیتال (DVD)
- دیسک بلوری (Blu-Ray)
- ذخیره سازی آنلاین

دیسک مغناطیسی یا دیسک فلاپی؛ برای نگهداری اطلاعات بصورت دائم.

مجموعه
فنی
آینده
برتر

انواع دیسک سخت

محکم دلائل سے مزین
فنی و آئندہ
پڑھائی پر مشتمل

- ATA(IDE) •
- PATA(paralel) •
- SATA(serial) •
- SCSI(small computer system interface) •

واحد پردازنده مرکزي؛

در حقيقت مغز متفكر كامپيوتر است. اين قطعه سرعت و توانايي كل كامپيوتر را تعيين مي كند.

مغز متفكر
پردازنده
برق

دستگاه‌های ورودی؛

دستگاه ورودی، داده‌ها و اطلاعات را از محیط خارج کامپیوتر می‌گیرد و به صورت دیجیتالی و قابل فهم برای کامپیوتر تبدیل می‌کند.

مجموعه
فنی
آینده
پژوه
پژوه

انواع دستگاه های ورودی

• **مستقیم :** اطلاعات روی اینها به صورت باینری (دیجیتال) است .
مثل دیسک های نوری و هارد دیسک

• **غیر مستقیم :** اطلاعات وارد شده به اینها به صورت آنالوگ است و
اینها اطلاعات آنالوگ را به دیجیتال تبدیل می کنند. مثل اسکنر و کیبورد

صفحه کلید؛

متداولترین وسیله ورود داده‌ها و اطلاعات به کامپیوتر
صفحه کلید می‌باشد.

مجموعه

و فن آوری اطلاعات

ماوس؛

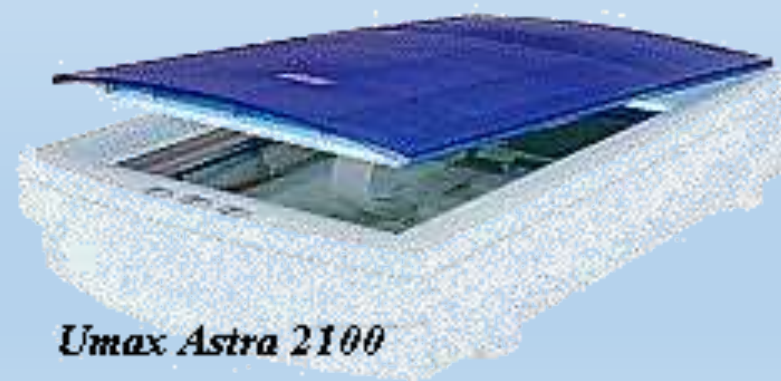
از ماوس بیشتر در محیط‌های گرافیکی مثل سیستم عامل ویندوز، برنامه‌های تحت ویندوز، بازی‌ها و ... استفاده می‌شود.

از اسکنر برای وارد کردن عکس، تصاویر گرافیکی، متن، خطوط و علامت‌های ترسیم شده به حافظه کامپیوتر استفاده می‌شود.

اسکنرها دو نوع می‌باشند، دستی و رومیزی.

مجموعه
فیلم
آموزشی
برتر

بازگشت به فهرست

صفحه بعد

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

دوربین دیجیتال؛

تصاویر عکسبرداری شده را به جایی ذخیره سازی بر روی فیلم‌های نگاتیو، به صورت دیجیتالی بر روی حافظه دوربین ذخیره می‌کند.

تفاوت های دوربین دیجیتال و وب کم

- دوربین های دیجیتال به صورت مستقیم قابل استفاده هستند ولی وب کم ها به تنهایی قابل استفاده نیستند.
- کیفیت عکس و فیلم دوربین های دیجیتال بالاتر از وب کم هاست .
- دوربین های دیجیتال حافظه کارتی دارند ولی وب کم ها از حافظه کامپیوتر استفاده می کنند.
- دوربین دیجیتال صفحه نمایش lcd دارد ولی وب کم مانیتور ندارد.
- وب کم انرژی خود را از پورت usb میگیرد ولی دوربین دیجیتال از باتری .

آشنایی با وب کم و میکروفون

- **وب کم** دوربین کوچکی است که از طریق پورت usb به کامپیوتر وصل می شود و از طریق آن می توان عکس یا فیلم رابه کامپیوتر منتقل کرد.

- میکروفون : برای تبدیل صوت به سیگنال الکتریکی استفاده می شود، به **کارت صدا وصل** می شود . امواج آنالوگ رابه دیجیتال تبدیل میکند.

انواع دستگاه های خروجی

- مانیتور
- اسکرین
- پرینتر
- پلاتر
- اسپیکر
- اسمارت بورد

مودم وسیله است که قادر است ارتباط بین دو کامپیوتر را از طریق خط تلفن برقرار سازد.

مودم هم ورودی است و هم خروجی

انواع صفحه نمایش

• مانیتور مهم ترین دستگاه خروجی کامپیوتر است

• مانیتور CRT

• LCD, LED

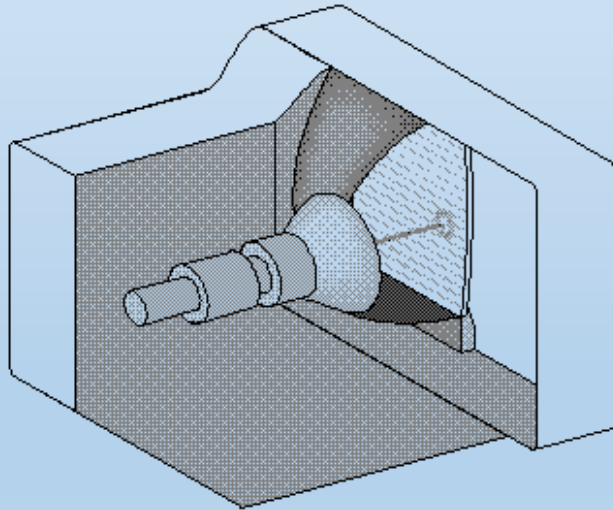
صفحه نمایش لمسی

اسمارت بوردها

صفحه نمایش؛

(CRT) لامپ اشعه کاتدی

اشعه کاتدی از لامپ قیفی شکل توسط تفنگ الکترونیکی به سطح صفحه نمایش پرتاب می‌شود. این پرتوها به صورت نقاط نورانی بر روی صفحه نمایش ظاهر و تصاویر و یا نوشته‌ها بر روی صفحه مانیتور نمایش داده می‌شوند.

مزایای مانیتور CRT

- رنگ واقعی را نشان می دهد.
- ارزان قیمت است.
- زاویه دیدش کامل است.

• معایب مانیتور CRT

- تشعشعات مضر دارد
- انرژی بیشتری مصرف می کند
- فضای بیشتری اشغال می کند و سنگین است .

صفحه نمایش؛

نمایشگر کریستال مایع

از دو صفحه موازی تشکیل شده و ما بین صفحات از کریستال مایع استفاده می‌شود. که در اثر عبور جریان برق یا در معرض انرژی تغییر وضعیت می‌دهد و موجب نمایش اطلاعات بر روی صفحه آن می‌شود.

ICDL Training

مزایای مانیتور LCD

- وضوح تصویر آنها بیشتر است.
- در اندازه بزرگ موجود است.
- حجم و وزن کمتر دارد.
- صفحه آن تخت است.
- تشعشعات مضر ندارد.

معایب مانیتور LCD

- زاویه دید کاملی ندارند.
- رنگ ها را طبیعی نشان نمی دهند.
- رنگ مشکی را کامل نشان نمیدهند.
- نسبت به CRT گران تر است.

انواع Screen

- زاویه دید آنها کامل است
  - رنگها را واقعی نشان می دهند
  - در اندازه های بسیار بزرگ ساخته شده اند.
  - همه مزایای LCD را دارند.
  - از LCD ارزانتر است .
  - **معایب :**
  - تنها در اندازه های بزرگ هستند.
  - از شیشه برای محافظت آنها استفاده شده است .
- زاویه دید آنها کامل است
  - رنگها را واقعی نشان می دهند
  - در اندازه های بسیار بزرگ ساخته شده اند.
  - همه مزایای LCD را دارند.
  - از LCD ارزانتر است .
  - **معایب :**
  - تنها در اندازه های بزرگ هستند.
  - از شیشه برای محافظت آنها استفاده شده است .

انواع پرینتر

چاپگر غیرضربه ای

- چاپگرهای لیزری
- چاپگرهای جوهرافشان
- چاپگرهای حرارتی

چاپگر ضربه ای

- مثل چاپگرهای ماتریسی

ICDL Training

چاپگر لیزری

- سرعت بالایی دارند.
- کیفیت چاپ آنها بالاست.
- قیمت چاپگرهای لیزری بالاتر است.
- چاپگرهای لیزری رنگی، گران قیمت هستند.

چاپگر جوهر افشان

- بی صدا کار می کند.
- هزینه چاپ صفحات بالاست.
- کیفیت چاپ آن مناسب است.
- سرعت چاپ آن مناسب است.
- برای جلوگیری از خشک شدن هد آنها باید هفته ای یکبار با آنها چاپ کرد.

چاپگرهاي ماتريس نقطه‌اي؛

براي چاپ كردن خروجي به‌صورت نوشتاري يا گرافيكي بر روي كاغذ استفاده مي‌شود كه داراي يك هد حاوي تعدادي سوزن است.

چاپگرهاي جوهر افشان؛

براي چاپ كردن خروجي استفاده مي‌شود. اين نوع چاپگرها داراي يك هد است كه با پاشيدن جوهر در رنگ‌هاي مختلف خروجي رنگي را به خوبي انجام مي‌دهد.

چاپگرهاي ليزري؛

براي چاپ از تكنولوجي مشابه با دستگاههاي فتوکوبي استفاده ميکند.

رسام (پلاتر)؛

يکي از دستگاه‌هاي خروجي که براي رسم نقشه، نمودارهاي بزرگ، طرح‌ها و اشکال خطي مورد استفاده قرار مي‌گيرد رسام يا مي‌باشد.

از بلندگو، براي پخش موسيقي و يا ساير صداها از
كامپيوتر استفاده مي‌شود.

دستگاه هایی که هم ورودی هستند و هم خروجی

- صفحه نمایش لوح لمسی (Touch screen)
- تخته هوشمند (smart board)
- دیسک درایوها

آشنایی با مادربرد

- **مادربرد یا main board** : کارتی الکترونیکی است که قطعات سخت افزاری مثل ram , cpu روی آن قرار می گیرد.
- **Slot**: اسلات ها شکاف هایی هستند که روی مادربرد می باشند و رم و سایر کارت های کامپیوتر روی آنها نصب می شوند.
- **Port** : دستگاه های ورودی و خروجی از طریق پورت به رایانه متصل می شوند.

عوامل موثر در بالا بردن راندمان کامپیوتر

- قدرت پردازش cpu
- اندازه حافظه RAM
- اندازه حافظه کارت گرافیک و نوع آن
- سرعت دیسک سخت و فضای خالی آن
- یکپارچه سازی فایل های
- تعداد برنامه های در حال اجرا

ICDL Training

- **PS2** : قدیمی است و برای اتصال ماوس و کیبورد استفاده می شده است
- **USB** : سرعت خوبی دارد و برای اتصال بیشتر قسمت ها استفاده می شود.
- **پورت شبکه**
- **پورت LPT** : یا موازی که برای اتصال چاپگر و پرینتر استفاده می شود.
- **پورت HDMI** : رابط مولتی مدیاست
- **پورت VGA** : برای اتصال مانیتور استفاده می شود.
- **پورت FIRE WIRE** : جدید با سرعت بالا

- **ISA** : سیاه رنگ یا قهوه ای است قدیمی است برای اتصال کارت صدا و کارت مودم قدیمی استفاده می شده است .
- **AGP** : برای نصب کارت گرافیک است
- **PCI** : به رنگ سفید است ، بهترین شکاف توسعه است و دارای خاصیت Plug&play می باشد.
- **PCIE** : یک اسلات جدید که دارای پهنای باند بیشتر است ، سرعت کامپیوتر را بالا می برد ، کارت های گرافیک با سرعت بالا از این اسلات استفاده می کنند

سایر قسمت های مادربرد

- **BUS** : پل ارتباطی یا مسیری بین قطعات رایانه است ، سرعت BUS مهم است و باعث سرعت انتقال داده ها و سرعت سیستم می شود.
- **Power Controller (پاور)** : منبع تغذیه کامپیوتر است .
- **Backup Battery** : باتری پشتیبان کامپیوتر برای نگهداری برق BIOS
- **BIOS** : تراشه ای است که اطلاعات پیکربندی سیستم در آن نگهداری می شود و منبع تغذیه اش باتری بکاپ می باشد.
- **CMOS** : بایوس از حافظه CMOS برای ذخیره پیکربندی سیستم استفاده می کند.

سایر قسمت های مادربرد

- **کارت های مختلف کامپیوتر** : مثل کارت گرافیک ، کارت صدا ، کارت شبکه ، کارت TV و کارت ویدئو ، مودم ...

- **JAMPER**: جامپر یک تکه سیم است که برای متصل کردن دو قطعه در کامپیوتر استفاده می شود ، در بردهای قدیمی برای امکان تنظیم بردها و سایل و CPU های مختلف استفاده میشده است .

قسمت های مختلف کارت گرافیک

- پردازنده
- حافظه
- خروجی **VGA** : برای مانیتورهای CRT
- خروجی **DVI** : برای مانیتورهای LCD و پلاسما
- ورودی - خروجی **Svideo** : برای انتقال تصاویر از دوربین فیلمبرداری و ویدئو استفاده می شود.
- **HDMI** : برای اتصال کنسول های بازی و Dvd Player
- استفاده می شود.
- **Display port** : برای اتصال ویدئو به صورت دیجیتال استفاده می شود.

محل اتصال کارت های کامپیوتر

- کارت ها به دو صورت onboud و غیر onboud هستند
- کارت غیر آنبرد به دو صورت داخلی و خارجی می توانند باشند.
- کارت های داخلی معمولاً روی اسلات PCI نصب می شوند و کارت خارجی از طریق پورت USB به کامپیوتر وصل می شوند.

ICDL Training

بازگشت به فهرست

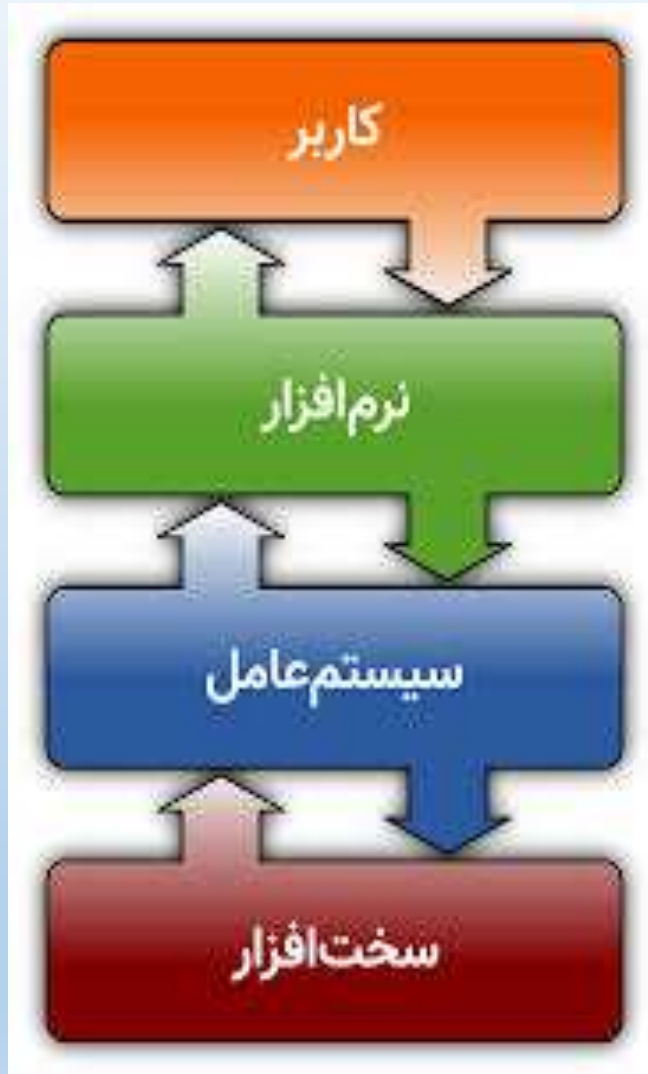
ابتدای فصل

صفحه قبل

فعال/قطع موسیقی

آشنایی با نرم افزار

ICDL Training

تعریف نرم افزار : سیستم عامل نرم افزاری است که رابط بین سخت افزار و نرم افزار می باشد و وجود آن برای راه اندازی رایانه ضروری است .

وظایف سیستم عامل :

الف - ایجاد محیط مناسب برای کاربر

ب- مدیریت استفاده بهینه از سخت افزار

وظايف كلي سيستم عامل

- ١- مديريت و تقسيم وقت سي پي يو و تخصيص فضا ي حافظه
به برنامه ها و کاربران مختلف
- مديريت و كنترل وسايل ورود ي /خروج ي 2
- ٣- مديريت و كنترل اطلاعات و فايلها

انواع سیستم عامل از لحاظ تعداد کاربران

- تک کاربره
- چندکاربره

انواع سیستم عامل از لحاظ اجرای برنامه

- تک برنامه ای
- چند برنامه ای
- **GUI** : واسط گرافیکی کاربر است که ارتباط بین کاربر و کامپیوتر را آسان میکند.

انواع سیستم عامل

- **DOS**
- **WINDOWS**
- **مک اینتاش** : سازنده آن شرکت اپل است .
- **یونیکس** : سیستم عامل اولیه وب اینترنت است .
- **لینوکس** : سیستم عامل متن باز است .
- **سولاریس** : نوع دیگری از سیستم عامل یونیکس است.
- **سیمپیان** : سیستم عاملی برای تلفن های همراه است .
- **اندروید** : با استفاده از زبان برنامه نویسی جاوا نوشته شده و مخصوص تلفن های همراه است .

مراحل تولید یک نرم افزار

۱. تجزیه و تحلیل و درک خواسته ها
۲. طراحی سیستم
۳. پیاده سازی
۴. آزمایش و نصب
۵. پشتیبانی و نگهداری سیستم

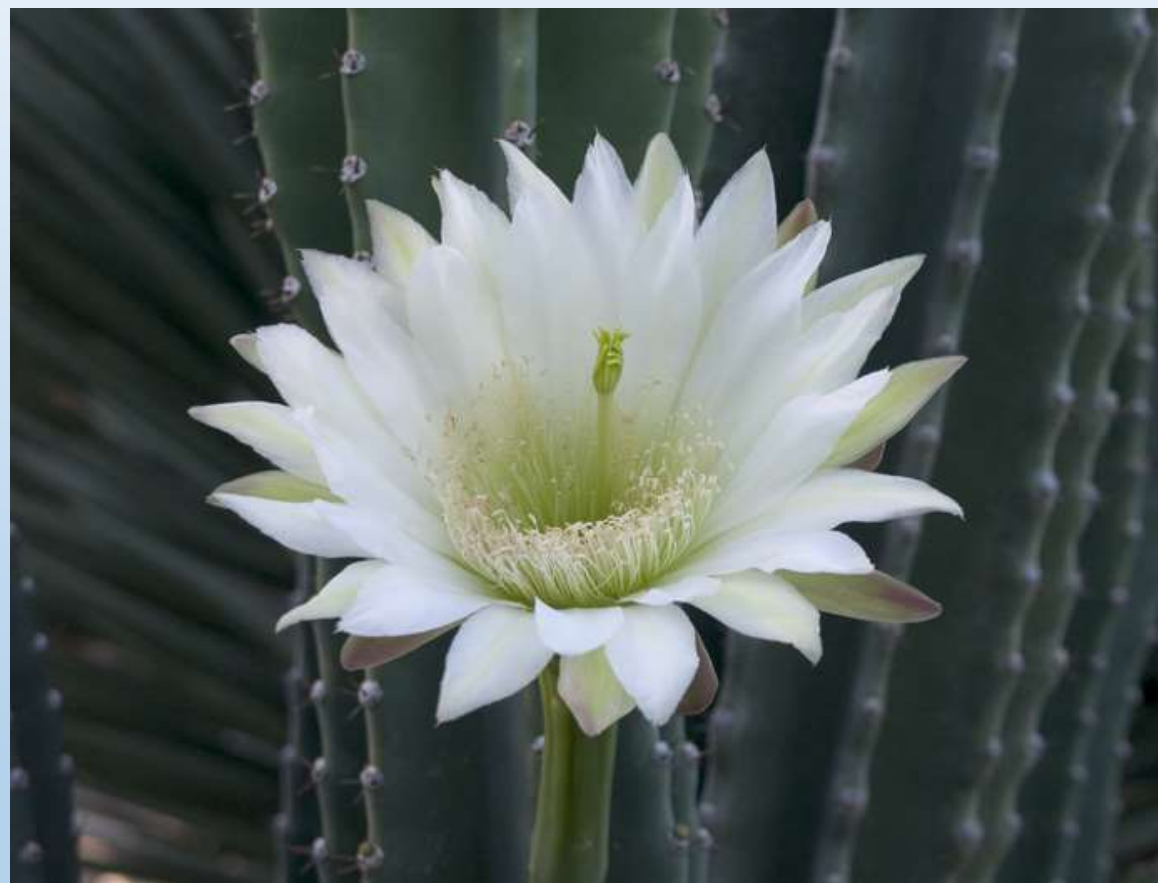

انواع زبان های برنامه نویسی

- ۱- زبان های سطح پایین
  - نسل اول : زبان ماشین
  - نسل دوم : زبان اسمبلی
- ۲- زبان های سطح بالا
  - نسل سوم : مثل فرترن و پاسکال
  - نسل چهارم : مثل جاوا، ویژوال بیسیک و...

مجموعه فنی آینده برتر

• شبکه های کامپیوتری

یک شبکه با اتصال بیش از ۲
یا چند کامپیوتر به یکدیگر بوجود می آید

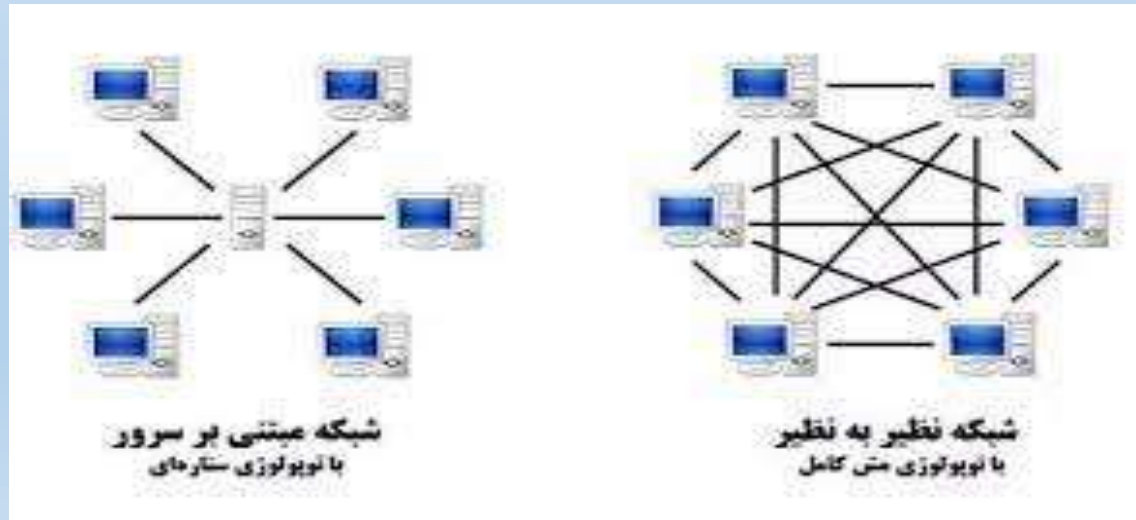
مزایای استفاده از شبکه

- اشتراک فایل ها و برنامه ها
- اشتراک پایگاه داده
- دسترسی به حجم اطلاعات زیاد در مدت کم
- اشتراک منابع شبکه مثل چاپگر
- دسترسی به بیش از یک سیستم عامل
- تمرکز مدیریت
- امنیت اطلاعات

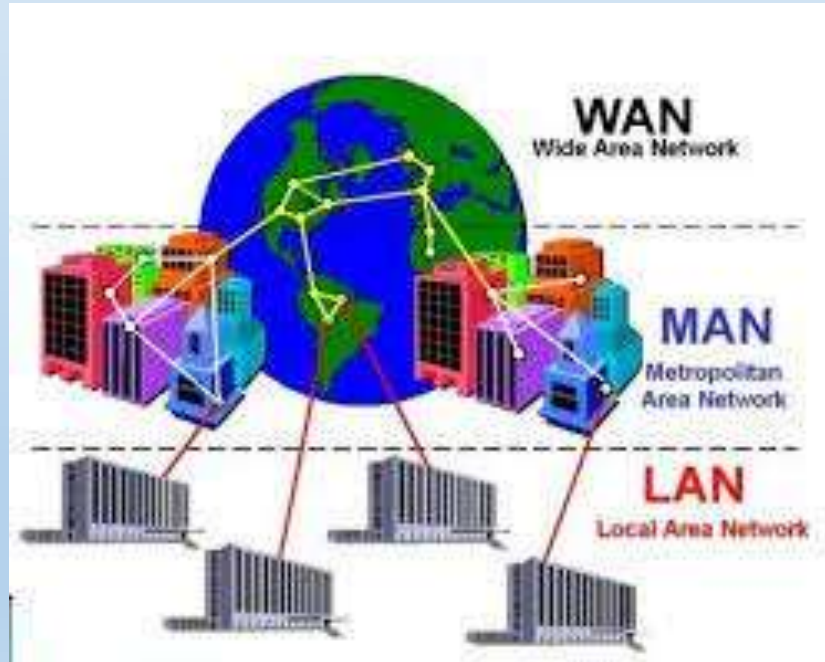
انواع شبکه از نظر دسترسی به اطلاعات

- سرویس دهنده و سرویس گیرنده (client-server)
- نظیر به نظیر (peer to peer)

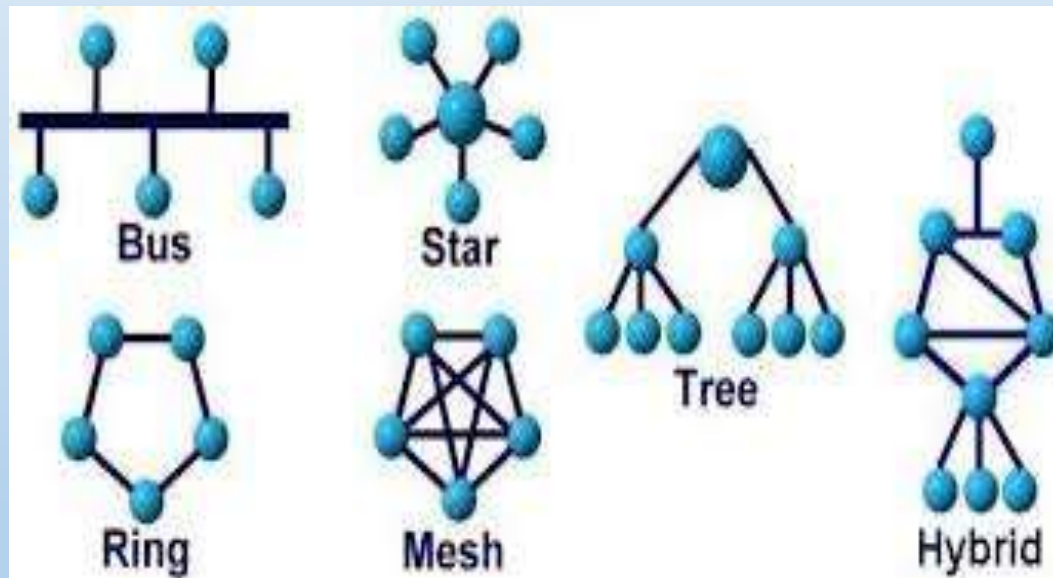
انواع شبکه از نظر ناحیه جغرافیایی

- شبکه محلی (LAN)
- شبکه شهری (MAN)
- شبکه جهانی (WAN)

انواع شبکه از توپولوژی

- شبکه خطی
- شبکه حلقوی
- شبکه ستاره ای
- شبکه توری
- شبکه درختی
- شبکه هیبرید (ترکیب توری و ستاره ای)

انواع شبکه از توپولوژی

- **شبکه خطی** : برای استفاده مشترک از منابع مثل پرینتر استفاده می شود.
- **شبکه حلقوی** : از کارت شبکه TOKEN RING استفاده میکند.
- **شبکه ستاره ای** : یک هاب سوئیچ دارد
- **شبکه توری** : این توپولوژی امن ترین نوع شبکه است .
- **شبکه درختی** : از یک یا چند هاب تکرار کننده استفاده می شود.

اینترنت : بزرگترین شبکه کامپیوتری با میلیون ها کامپیوتر

• اجزای یک آدرس وب

۱. **پروتکل** : شامل قراردادی است که برای متصل ساختن کامپیوترها و شبکه ها استفاده می شود.

مثل http (انتقال صفحات وب)، ftp (انتقال فایل)،
smtp (پست الکترونیک)

2.www: که مخفف world wide web به معنای

. شبکه گسترده جهانی است

که همان نام سایت است و برای هر وب سایت **3.url:**
منحصر بفرد است .

: نام دامنه **4.domain**

<http://www.ayandehedu.ir>

کاربردهای اینترنت

- ارتباط با شبکه های دیگر
- استفاده از اطلاعات وب سایتها
- یافتن اطلاعات مورد نیاز و ذخیره آنها
- انتشار روی شبکه جهانی
- استفاده از نامه الکترونیکی یا Email

زیرمجموعه های اینترنت

- **اینترانت** : شبکه اینترنتی داخلی ، مثل شبکه ارتباطی بین مدارس ، بانک ها و.... که می توانند اطلاعات را باهم به اشتراک بگذارند .
- **اکسترانت** : یک شبکه خصوصی و داخلی یک سازمان که می تواند به کمک ارتباطات اینترنتی به بخش های خارج از سازمان متصل شود و از خارج سازمان با رمز
- قابلیت دسترسی داشته باشد.

انتقال داده ها :

- **دانلود:** گرفتن اطلاعات از شبکه و ذخیره آن روی کامپیوتر را دانلود می گویند.
- **آپلود:** ارسال اطلاعات از کامپیوتر به شبکه را آپلود گویند .
- **مودم :** از دستگاه مودم برای انتقال داده ها استفاده می شود. مودم امواج آنالوگ را به دیجیتال و برعکس تبدیل می کند. مودم به دو صورت داخلی و خارجی می باشد.

سرویس های اتصال به اینترنت

- **Dial up** : ارتباط از طریق مودم و خط تلفن است ، یک روش قدیمی و کم سرعت است .
- **Broad band** : ارتباط از طریق خطوط دیجیتال تلفن (ADSL) و شبکه های بی سیم و ماهواره است . از مزایای آن سرعت بالا ، اتصال دائمی و هزینه ثابت است .
- **روش های بی سیم Wireless** : شامل wifi-wimax
- وای فای پوشش کم در حدیک ساختمان و وای مکس پوشش وسیع تر در حدیک شهر دارد .
- **ISP** : شرکت های سرویس دهنده اینترنت هستند .

آشنایی با کاربردهای اینترنت در زندگی روزمره

- **تعریف IT:** information technology، به تولید، پردازش ، تبادل و نگهداری اطلاعات می گویند.
- **تعریف ICT:** به مجموعه ی اطلاعات ، ارتباطات ، مخابرات و اینترنت گفته می شود.
- **E-commerce ، E-marketing:** انجام فعالیت های تجاری با استفاده از اینترنت و سیستم وب را تجارت الکترونیک می گویند.
- **E-banking:** انجام کارهای بانکی به روش الکترونیکی ، مثل موبایل بانک و ATM

- **E-Government**: یادولت الکترونیک ، انجام کارهای دولتی مثل صدور گواهینامه و گذرنامه و... بوسیله اینترنت.
  - **E-Learning**: آموزش آنلاین به وسیله اینترنت
  - **Teleworking**: دورکاری از طریق شبکه رایانه ای
  - **Communication**: ارتباطات
- که شامل روش های مختلف ارتباط می باشد.

انواع ارتباطات

- **پست الکترونیک (Email):** ارسال و دریافت نامه الکترونیکی از طریق وب
- **ارسال صدا در اینترنت (VOIP):** سرویس ارسال پیام صوتی
- **نمایش در اندازه واقعی (RSS)**
- **وبلاگ (Weblog):** بیان ایده های خود در وب سایت
- **پادکست:** ارتباط بابرنامه های رادیویی
- **پیغام دهی لحظه ای (Instant massaging-IM)**
- **پورتال Portal:** وب سایتی که امکان ارتباط آسان و راحت را برای کاربران فراهم می کند

انواع ارتباطات مجازی

- وب گردی با مرورگرها
- حضور در اجتماعات اینترنتی و تبادل نظر با دیگران (Forum)
- حضور در اتاق های گپ زنی (Chat Room)
- مشارکت در بازی های کامپیوتری (Online)

امنیت اطلاعات

- **امنیت اطلاعات:** به مفهوم حفاظت و مراقبت از اطلاعات رایانه ها در مقابل هرگونه مخاطره و تهدید است.
- **مفاهیم امنیت اطلاعات:**

۱. **محرمانگی:** جلوگیری از افشای اطلاعات به افراد غیرمجاز
۲. **یکپارچه بودن:** جلوگیری از تغییر داده ها به صورت غیرمجاز
۳. **قابل دسترس بودن:** ایجاد شرایطی که هر زمان کاربر نیاز به اطلاعاتش داشت به آن به راحتی دسترسی داشته باشد.

خطرات تهدیدکننده امنیت اطلاعات

- **اشتباهات انسانی** : مثل نداشتن آموزش کافی ، سهل انگاری ، عدم به روزرسانی و ...
- **بلاای طبیعی**
- **ایرادهای سیستمی**
- **فعالیت های خرابکارانه** مثل سرقت ، تخریب ، افشای اطلاعات

روش های حفاظت از اطلاعات

• حفاظت از اطلاعات در مقابل افراد غیر مجاز

۱. گذاشتن نام کاربری و رمز عبور برای ورود به کامپیوتر
۲. بستن فایل های باز و فعال نمودن رمز عبور هنگام ترک کامپیوتر
۳. حفاظت فیزیکی ساختمان محل کار
۴. قفل کردن کامپیوتر و سخت افزار بوسیله کابل های امنیتی

• امنیت داده ها

۱. تهیه نسخه پشتیبان (backup)
۲. جلوگیری از ورود ویروس ها
۳. استفاده از UPS: برای جلوگیری از نوسانات برق
۴. با ایجاد دیوار آتش (firewall): از ورود افراد غیر مجاز به شبکه جلوگیری شود.

ویروس های رایانه ای

- ویروس های رایانه ای یک برنامه مخرب و کوچک است که توسط افراد مختلف با نیت بدو به صورت مخفیانه به رایانه وارد می شود و به راحتی بین رایانه ها منتقل می شود و آسیب می رساند.
- ویروس ها از همه منابع سیستم مثل هاردورم و... استفاده می کنند.

بدافزارها (malware)

• **بدافزارها** به تمام ویروس ها ، کرم ها و هر چیزی که برای صدمه به رایانه یا سرقت اطلاعات طراحی شده است می گویند.

• انواع بدافزارها:

- ویروس ها
- کرم ها
- تروجان ها
- بمب های منطقی

- **ویروس های رایانه ای :** به یک برنامه یا پرونده متصل می شوند بیشتر به یک فایل اجرایی وصل میشوند و به همین دلیل تا بوسیله کاربر باز یا اجرا نشود اثر مخرب ایجاد نمی کند. انتشارش بوسیله کاربر می باشد و در شبکه ، از یک کامپیوتر به کامپیوتر دیگر منتقل می شود.
- **کرم های رایانه ای :** کرم ها هم مثل سیستم های رایانه ای منتقل می شوند ولی نیازی به کمک و عملکرد کاربر ندارند و به سرعت زیادی می شوند.
- **بمب های منطقی :** بمب ها برنامه هایی هستند که طبق شرایط خاصی منفجر میشوند، این شرایط ممکن است وجود یک پرونده یا رسیدن یک تاریخ خاص است . بمب ها خود را گسترش نمی دهند.

انواع ویروس ها

- **ویروس های اجرایی :** که به فایل های اجرایی می چسبند و با اجرای آنها فعال می شوند و وارد حافظه می شوند.
- **ویروس های مقیم در حافظه:** این ویروس در حافظه رم ماندگار شده و حجم آن را اشغال و باعث کندی فعالیت و سرعت سیستم می شود.
- **ویروس های هوشمند:** که خود را از دید برنامه های ضد ویروس پنهان می کند.

روش های انتقال ویروس ها به رایانه ها

- از طریق لوح فشرده (سی دی و دی وی دی)
- از طریق فلش و کارت های حافظه
- از طریق شبکه های رایانه ای
- از طریق اینترنت
- از طریق پست الکترونیک

راه های جلوگیری از ورود ویروس ها

- عدم استفاده از سی دی و کارت حافظه و فلش های متفرقه و ناآشنا و باز نکردن نامه های الکترونیکی ناآشنا و یا ورود و دودانلود اطلاعات از سایت های غیر مجاز.

- **استفاده از آنتی ویروس ها:** دارای دو قسمت پوششگر و نابودگر می باشند.

باید دارای ویژگی هایی مثل امکان به روزرسانی و پشتیبانی ، شناسایی ویروس های جدید و امکان کنترل نامه های الکترونیکی و فعال شدن به محض روشن شدن رایانه و از بین بردن اکثر ویروس ها باشد.

تعدادی از آنتی ویروس ها: Norton-Avira-Node32-Macafee

قانون حق کپی (copyright)

- قانونی که حقوق و مالکیت معنوی تولیدنرم افزار، فیلم ، موسیقی و غیره از آن مالک و تولید کننده می داند **قانون کپی رایت** گویند.
- یعنی تکثیر، کپی ، نصب و اجرای آنها به صورت غیرقانونی خلاف محسوب می شود.

قوانین حق کپی

۱. **نرم افزارهای دارای حق نشر (purchase):** اجازه نصب روی رایانه دارندولی اجازه تکثیرندارد، این نرم افزارها معمولاً قفل دارندیا برای دانلودآنها بایدازاینترنت خریداری شود.
۲. **نرم افزارهای رایگان (Freeware):** کپی ودسترسی به اینهارایگان است.
۳. **نرم افزارهای اشتراکی (shareware):** استفاده ازاین نرم افزارها به صورت موقت رایگان است ولی بعدازآن زمان غیرفعال می شود ومصرف کننده بایدآن را ازاینترنت خریداری کند.
۴. **نرم افزارهای نمایشی (Demo):** این نرم افزارها تبلیغاتی است وفقط قابل مشاهده است .
۵. **نرم افزارهای متن باز (Open source):** اگر کد این برنامه ها دراختیارکاربران قرارگیردبرنامه نویسان می توانند اشکالات احتمالی رابرطرف کنند.

مجوز کاربر (user license)

- **لایسنس** : حق اشتراک یا همان آبونمان است، مجوز کاربر به شما اجازه استفاده از نرم افزار و مجاز به نصب کپی نرم افزار روی چند رایانه می کند، البته تعداد کپی های مجاز و نحوه توزیع و فروش مجدد نرم افزار در قرارداد ذکر می شود.